

KiVa

ouderavond

“Ieder kind heeft recht op een prettige schooltijd. Leerkrachten en ouders spelen daar een grote rol in.”

Samen maken we er een fijne school van!

Afspraken

Betrokkenheid

Onderwerpen

- Kennismaking met elkaar
- Wat is KiVa – inhoud en doelstellingen
- Pesten – kenmerken en dynamiek
- Monitoring van het welbevinden van leerlingen
- Sociale vaardigheden en gewenst gedrag
- Groepsgesprekken
- Steungroep aanpak
- Uw vragen en inbreng

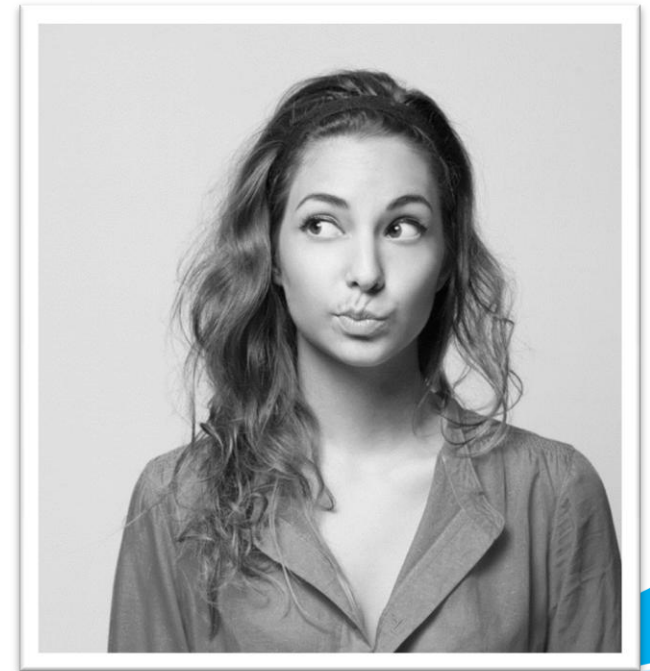
hetzelfde verschillend

tweetal gesprek

Wat maakt het voor uw kind fijn op school ?

KiVa?!

- KiVa is een preventief, schoolbreed programma gericht op het versterken van de sociale veiligheid en het tegen gaan en oplossen van pesten op basisscholen.
- KiVa kent ook curatieve onderdelen voor wanneer er zich toch problemen voordoen.
- De effectiviteit van KiVa is wetenschappelijk bewezen.

Oorsprong van KiVa

- ❑ Ontwikkeld door de Universiteit van Turku in Finland (2006-2009).
- ❑ Tussen 2012 en 2014 onderzocht en effectief bevonden in Nederland.
- ❑ KiVa is het Finse woord voor *'leuk'* of *'fijn'*. **Ki**usaamista **Vastu**
- ❑ Sinds 2014 kunnen alle Nederlandse basisscholen gebruik maken van KiVa.

kenmerken

KiVa

- **Bewezen effectief en uitgebreid onderzocht**
- **Vermindert pesten met meer dan de helft**
- **Wekelijkse lessen in groep 1 t/m 8**
- **Monitoring, twee keer per jaar**
- **Zet vooral in op preventie**
- **Naast preventie ook andere interventies**
- **10 thema's met doelen en diverse werkvormen**
- **Maakt gebruik van de groep**
- **Oplossingsgericht, positieve insteek**
- **Voldoet aan de wetgeving sociale veiligheid**

KiVa

- Samen **werken** aan een fijne groep en school.
- Met kinderen in gesprek:
  - Wat is een fijne klas....
  - Hoe krijgen we dat samen voor elkaar....
  - Problemen in de klas samen oplossen....
  - Op zoek naar oplossingen niet naar schuldigen.
- Pesten voorkomen en oplossen.

Als er sprake is van pesten

pesten is een groepsproces

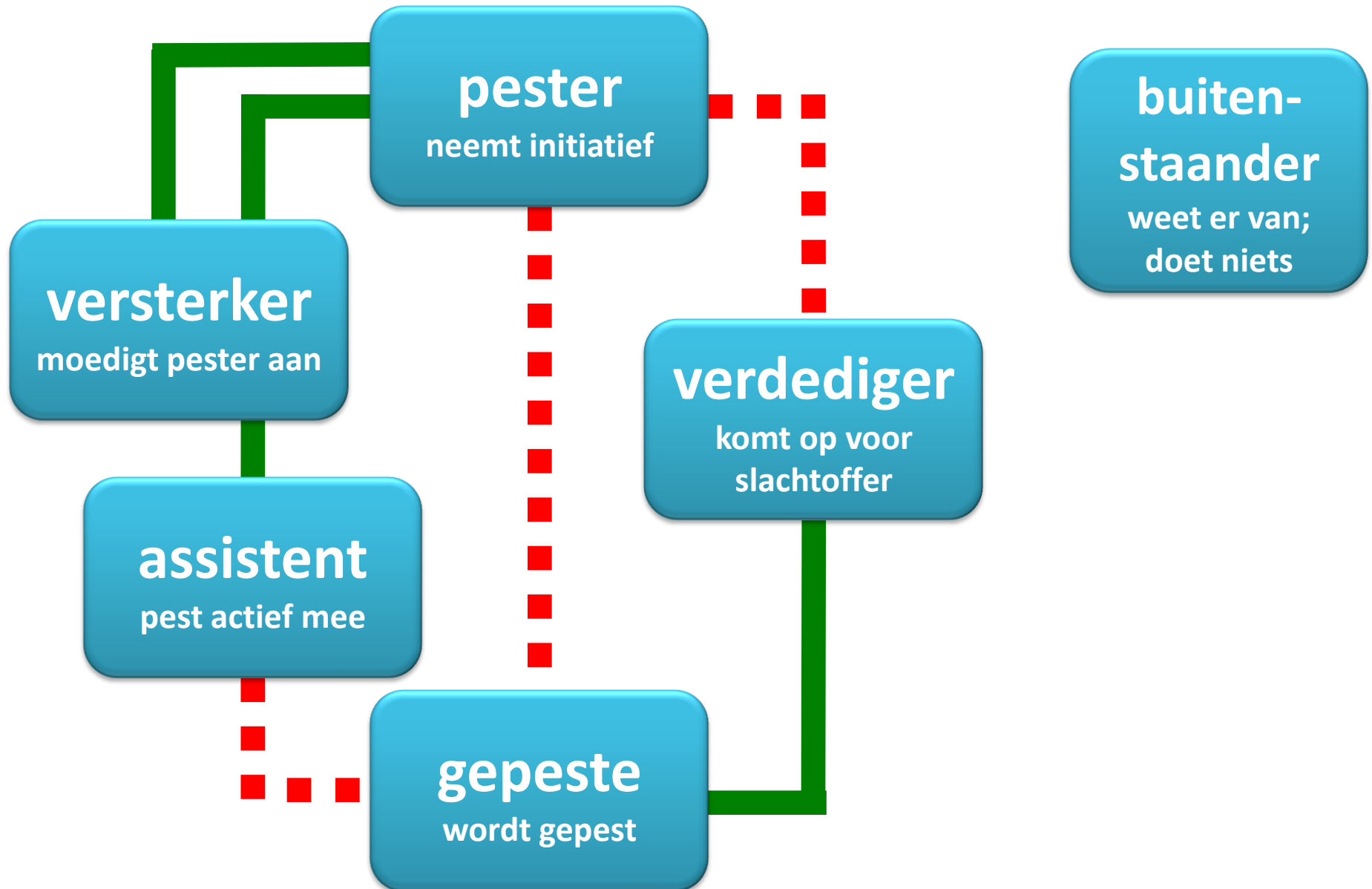

- **je hebt een groep nodig om te pesten**
- **pesten is een probleem van de groep**
- **je hebt de groep nodig om het op te lossen**

Rollen in het groepsproces

Bijna alle kinderen keuren pesten af

**Toch zijn er veel
die meedoen of
die niets zeggen.**

inzicht

het is van belang
dat iedereen

leert inzien hoe pesten werkt

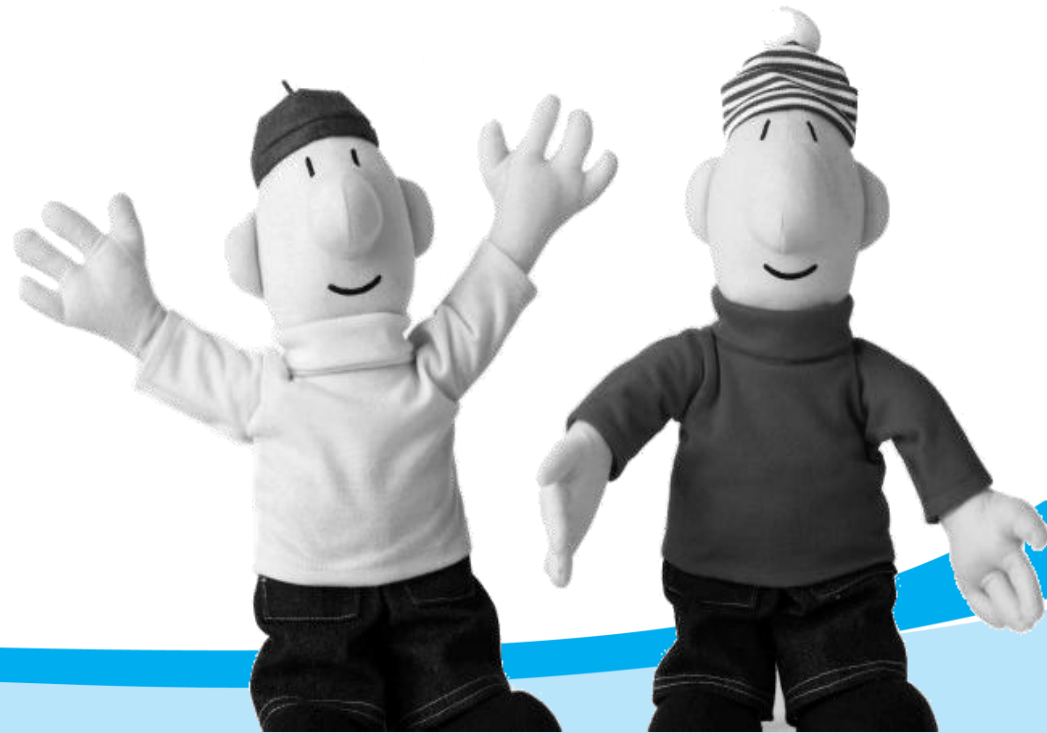
**van belang is dat alle kinderen
leren inzien dat zij zelf invloed
kunnen hebben op het pesten**

Jij kan het verschil maken

Waar hebben we het over?

Wat verstaan we onder pesten?

Pesten

1. Pesten gebeurt steeds opnieuw
2. Pesters staan sterker dan slachtoffers
3. *Pesten gebeurt met opzet*

Pesten

pesten is niet eenmalig een...

- **conflict**
- **ruzie**
- **vechtpartij**

Wanneer is er geen sprake van pesten?

Pesten versus plagen:

Bij plagen zijn beide partijen even sterk; het is niet de bedoeling iemand bewust te kwetsen

vormen van pesten:

verbaal

beledigen, uitschelden, uitlachen

relationeel

uitsluiten, negeren, roddelen

materieel

spullen afpakken/kapot maken

fysiek

spugen, slaan, schoppen, knijpen

digitaal

Smartphone / online

zelden alleen digitaal gepest

Monitoring van pesten, welbevinden en relaties.

**Leerlingen uit groep 5
tm 8 vullen twee keer
per jaar een vragenlijst
in.**

Rapportage geeft leerkracht extra inzicht in:

- **Welbevinden**
- **Onderlinge relaties**
- **Pesten**

Werken aan gewenst gedrag en sociale vaardigheden

Sociale thema's en vaardigheden

- Respect
- Gevoelens
- Verschillende menselijke relaties
- Inzicht over groepen, groepsrollen, groepsdruk
- Invoegen in een groep, iemand uitnodigen in een groep

Sociale thema's en vaardigheden

- Verschillen, overeenkomsten, complimenten
- Ik en jij taal
- Nee zeggen
- Verbale en non-verbale communicatie
- Opkomen voor jezelf en een ander, hulp geven
- Groepsnormen, gezamenlijke verantwoordelijkheid

KiVa lessen

Wekelijks een les het hele
schooljaar

10 thema's onderbouw

- thema 1**   **wie zijn wij ?**
- thema 2**   **gevoelens**
- thema 3**   **wat is een fijne groep ?**
- thema 4**   **iedereen is uniek**
- thema 5**   **plagen, ruzie of pesten?**
- thema 6**   **rollen in de groep**
- thema 7**   **samen zijn we een fijne groep**
- thema 8**   **we helpen elkaar**
- thema 9**   **wat kan ik doen?**
- thema 10**   **KiVa: we doen het samen!**

10 thema's bovenbouw

- thema 1 iedereen verdient respect
- thema 2 in de groep
- thema 3 wat is communicatie?
- thema 4 herken pesten
- thema 5 verborgen vormen van (cyber)pesten
- thema 6 rollen in de groep
- thema 7 samen zijn we een fijne groep
- thema 8 we helpen elkaar
- thema 9 wat kan ik doen?
- thema 10 KiVa: we doen het samen!

Klasse! Vergadering

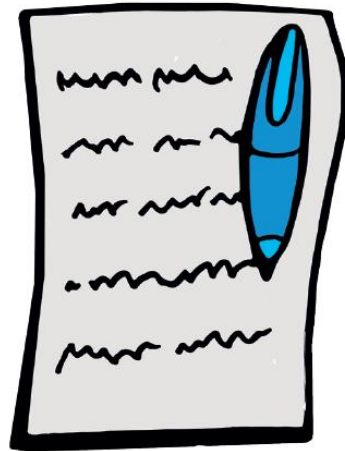

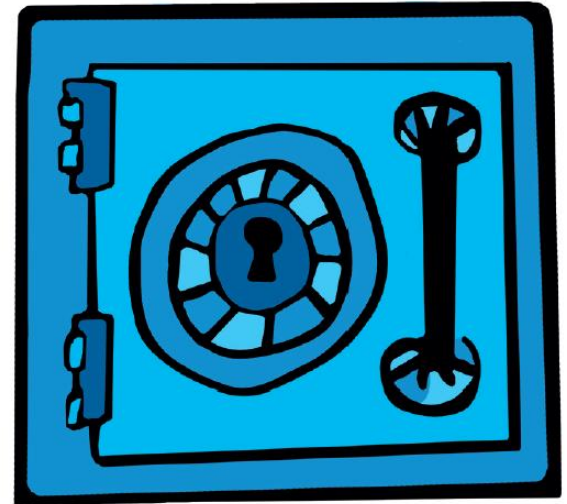
De kinderen vergaderen zelfstandig

Voorzitter

Secretaris

Penningmeester

Agendapunten

Een geel briefje is voor een **compliment**.

Een compliment voor de hele groep, een klasgenoot, een leerkracht of...

complimenten

Een groen briefje is voor een **voorstel**.

Een voorstel is een uitgewerkt plan, maar kan ook een aansprekend idee zijn.

voorstellen

Een blauw briefje is voor een **wens**.

Een wens is een verlangen van één of meerdere kinderen. Samen zoekt de groep naar een oplossing en een plan om het verlangen te realiseren.

wensen

KiVa groeps gesprekken

groepsgesprekken

A flowchart diagram showing the relationship between group conversations and their types. At the top is a large blue rounded rectangle containing the text 'groepsgesprekken'. Two blue arrows point downwards from this box to two smaller blue rounded rectangles. The left one is labeled 'preventieve groepsgesprekken' and the right one is labeled 'curatieve groepsgesprekken'. Between these two boxes is a green rounded rectangle containing a list of four items: 'Ik-taal', 'Plus-taal', 'Één tegelijk', and 'Respect'. Below the 'preventieve' box is the text 'Systematisch stilstaan bij het functioneren van de groep'. Below the 'curatieve' box is the text 'Bij pesten en onprettige situaties'. The bottom of the slide features a decorative blue wave graphic.

preventieve groepsgesprekken

*Systematisch stilstaan
bij het functioneren
van de groep*

*Ik-taal
Plus-taal
Één tegelijk
Respect*

curatieve groepsgesprekken

*Bij pesten en
onprettige situaties*

Groepsklimaat weergave Sfeerbericht:

zonnig

**half
bewolkt**

bewolkt

regen

storm

- 1. ik-taal**
- 2. plus-taal**
- 3. één tegelijk**
- 4. respect**

Steungroepaanpak

- 6-8 leerlingen waaronder ook de “pester”
- Gepeste leerling zit niet in de groep, is wel op de hoogte
- oplossingsgericht
- niet straffend
- leerlingen komen met ideeën
- samen het probleem oplossen
- gedeelde verantwoordelijkheid

5 stappen

1. Gesprek met “gepeste” en/of ouders
2. Gesprek met de steungroep
3. Evaluatie met “gepeste” en/of ouders
4. Evaluatie met de steungroep
5. Eventuele vervolg stappen

Steungroepaangepak in de praktijk

KiVa-team

- Op elke school is een KiVa-team opgericht.
  - De leden van het KiVa-team zijn experts op het gebied van sociale relaties, welbevinden, sociale veiligheid en pesten.
  - Het KiVa-team ondersteunt het schoolteam, de kinderen en de ouders.
  - Als u er met de groepsleerkracht niet uit komt kunt u zich ook tot het KiVa-team wenden.
  - Als er ondanks alle preventieve maatregelen toch problemen zijn komt het KiVa-team in actie.
  - Het KiVa team kan ondersteuning krijgen van de KiVa trainer.
-

Thuis

☐ U kunt thuis ook bijdragen aan een fijne sfeer op school en het welbevinden van uw kind:

- Neem uw kind serieus
- Biedt hoop en perspectief
- Neem tijd voor een gesprek
- Wees nieuwsgierig
- Het pesten moet stoppen
- Denk in oplossingen en niet in straffen
- U hoort zorgelijke geluiden: school informeren
- Praat positief over leerkrachten, ouders en leerlingen
- Uw voorbeeld gedrag loopt 's morgens met uw kind weer de klas in ;)

Thuis

☐ U kunt thuis ook bijdragen aan een fijne sfeer op school en het welbevinden van uw kind:

- Neem uw kind serieus
- Biedt hoop en perspectief
- Neem tijd voor een gesprek
- Wees nieuwsgierig
- Het pesten moet stoppen
- Denk in oplossingen en niet in straffen
- U hoort zorgelijke geluiden: school informeren
- Praat positief over leerkrachten, ouders en leerlingen
- Uw voorbeeld gedrag loopt 's morgens met uw kind weer de klas in ;)

Wondervraag:
Stel je voor dat..
Wat is er dan
veranderd?
Wat zie ik aan jou?

Vraag naar succes:
Wat was je leukste
schooldag?
Hoe zag die er uit?
Wat deed jij?

Verder kijken of lezen:

Video's:

Inzicht in KiVa:

<https://vimeo.com/channels/kivain5minutenbeeld/videos>

Steungroep aanpak

<https://vimeo.com/108451765>

Fijn dat u er was!

